

VEJLEDNING OM ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSVURDERINGER

MAJ 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Introduktion	3
2. Resumé	4
Vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser	4
Kvantificering af direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser	4
3. DEFINITIONER OG EKSEMPLER PÅ ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER	6
3.1 Skatter, afgifter og tilskud mv.	6
3.2 Administrative konsekvenser	7
3.3 Øvrige efterlevelseseffekter	8
3.4 Adfærdsvirkninger for de omfattede virksomheder	9
3.5 Afledte effekter på samfundsniveau	9
3.6 BNP-effekter	10
4. Krav til vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser	12
4.1 Bagatelgrænser for kravet om kvantificering	12
4.2 Krav om angivelse	12
4.3 Forelæggelse for regeringens Økonomiudvalg	13
4.4 Særligt for fremsættelse af lovforslag	13
4.5 Særligt for EU-regulering	13
4.6 Undtagelser fra erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger	13
5. Beregningsparametre og afgrænsninger	14
5.1 Omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser	14
5.2 Business as usual	14
5.3 Private danske virksomheder	15
5.4 Den normalt effektive virksomhed	15
5.5 Omkostningsparametre for priser, timepriser til løn og overhead	16
5.6 Datakilder	16
5.7 Frivillige regler	17
5.8 Bemyndigelsesbestemmelser og hjemler	17
5.9 Krav som gælder ved overtrædelse af regulering	17
5.10 Overvæltning	17
5.11 Regulering af priser	18
6. Guide til opgørelse af øvrige efterlevelseseffekter	19
Øvrige efterlevelseseffekter: en trinvis guide	19
Eksempel på Udfyldt bekendtgørelses-skabelon	23
Bilag A. Skabelon for bemærkninger til lovforslag	25
Bemærkninger til lovforslaget	25
Bilag B. Skabelon for vurdering af erhvervsøkonomiske konsekvenser i bekendtgørelser	27
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	27
Bilag C. Tillæg til virksomhedsafgrænsning	28

1. INTRODUKTION

Formålet med erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger er at skabe gennemsigtighed om konsekvenserne for erhvervslivet af ny regulering og styrke det politiske beslutningsgrundlag.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser er en delmængde af de samfundsøkonomiske konsekvenser og udgøres af direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser samt eventuelle adfærdsvirkninger og afledte effekter, der kan have implikationer for BNP.

Kravet om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger gælder alle lovforslag og udkast til bekendtgørelser samt forslag til EU-direktiver og EU-forordninger. Væsentlige direkte konsekvenser – både positive og negative – skal kvantificeres.

Det er det enkelte fagministeriums ansvar at udarbejde retvisende og fyldestgørende beskrivelser af de erhvervsøkonomiske konsekvenser og sikre, at konsekvensvurderingen fremgår ved den offentlige høring. Det enkelte fagministerium har også til opgave at opføre øvrige efterlevelseskonsekvenser, hvorfor denne vejledning indeholder en særskilt guide hertil.

Denne vejledning beskriver alene retningslinjerne og metoden for udarbejdelse af erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger. Vejledningen og yderligere information kan findes på <https://erhvervsstyrelsen.dk/myndigheders-konsekvensvurderinger>. For en samlet oversigt over krav til udarbejdelsen af lovforslag og andre type af konsekvenser henvises til "Vejledning om lovkvalitet".

2. RESUMÉ

Ved udarbejdelse af ny regulering har fagministeriet ansvar for at sikre følgende:

- Der er udarbejdet en erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering inden den offentlige høring.
- Alle væsentlige direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser og BNP-effekter – både positive og negative – over bagatelgrænserne er kvantificeret, *jf. bagatelgrænserne i tabel 1.*
- Konsekvensvurderingen indgår i høringsmaterialet til den offentlige høring enten i bemærkningerne til lovforslaget eller i bekendtgørelsesskabelonen (se bilag A og B). For bekendtgørelser gælder kravet alene for konsekvenser over bagatelgrænserne, *jf. tabel 1.*
- Omkostninger over bagatelgrænserne er forelagt for regeringens Økonomiudvalg inden den offentlige høring.

VURDERING AF ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

Kravet om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger gælder alle lovforslag og udkast til bekendtgørelser samt forslag til EU-direktiver og EU-forordninger.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser udgøres af direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser samt eventuelle adfærdsvirkninger og afledte effekter, der kan have implikationer for BNP, *jf. tabel 1.*

KVANTIFICERING AF DIREKTE ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

Vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser tager udgangspunkt i nye, ophævede eller ændrede regler. Konsekvenserne estimeres på baggrund af antal virksomheder, der er omfattet af den ændrede regulering ganget med omkostningen pr. virksomhed samt hyppigheden for efterlevelse. Desuden tages der højde for såkaldt *business as usual*. Ved afskaffelse af eksisterende krav korrigeres der for, hvor mange virksomheder, der fortsat udfører de aktiviteter/afholder de udgifter, som reguleringen stiller krav om. Ved indførelse af nye krav korrigeres der for, hvor mange virksomheder, der i forvejen udfører de aktiviteter/afholder de udgifter, som reguleringen stiller krav om. Det bemærkes, *jf. afsnit 5.10*, at de direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser opgøres *før* overvæltning fx i priser. Overvæltning indgår i stedet i beskrivelsen af de afledte konsekvenser samt i opgørelsen af BNP-effekterne.

I konsekvensvurderingen skelnes der mellem omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser for virksomhederne. Omstillingsomkostninger defineres som de omkostninger, som kun afholdes én gang i forbindelse med, at eksisterende virksomheder skal omstille sig til ny regulering. De løbende konsekvenser defineres som varige omkostninger og/eller besparelser for virksomhederne, som følger af den ændrede regulering opgjort pr. år. Bagatelgrænserne for kvantificering af væsentlige konsekvenser i tabel 1 gælder både omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser.

TABEL 1: KRAV TIL ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSVURDERINGER

Ansvarlig myndighed	Type af konsekvens	Krav om kvantificering?
<p>Vurderes, beskrives og opgøres af fagministeriet.</p>	<p>SKATTER, AFGIFTER OG TILSKUD MV.</p> <p>Vedrører de direkte omkostninger eller besparelser for virksomhederne, som modsvares af tilsvarende effekter på statens provenu.</p> <p>? Skatteministeriet kan kontaktes på skm@skm.dk. Læs mere om skatter, afgifter og tilskud mv. på side 6 i denne vejledning.</p> <p>Vejledningen "Provenu og metode" kan findes her: https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/provenu-og-metode-regnemetoder-i-skatteministeriet/</p>	<p>JA</p> <p>Opgøres efter Skatteministeriets vejledning "Provenu og Metode"</p>
	<p>ØVRIGE EFTERLEVELSESKONSEKVENSER</p> <p>Vedrører virksomhedernes direkte omkostninger eller besparelser som følge af den ændrede regulering, som ikke udgøres af to ovennævnte konsekvenser. Består af i) omkostninger/besparelser som direkte følger af ændrede krav til virksomhedernes produktion, fysiske indretning eller drift eller ii) produktionsbegrænsninger/-muligheder opgjort som værdien af den mistede eller øgede produktion.</p> <p>? Erhvervsstyrelsen kan kontaktes på letbyrder@erst.dk. Læs mere om øvrige efterlevelseskonsekvenser på side 8 i denne vejledning.</p>	<p>JA</p> <p>Hvis > 10 mio. kr. i omstillingsomkostninger eller løbende konsekvenser</p> <p>ØU-forelæggelse: Ja, ved løbende- og/eller omstillingsomkostninger > 10 mio. kr.</p>
<p>Beskrives af fagministeriet. Vurderes og opgøres af Erhvervsstyrelsen.</p>	<p>ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER</p> <p>Vedrører de direkte omkostninger eller besparelser, som virksomhederne har ved at levere information til myndighederne eller en tredjepart.</p> <p>? Erhvervsstyrelsen kan kontaktes på letbyrder@erst.dk. Læs mere om administrative konsekvenser på side 7 i denne vejledning.</p> <p>! Al erhvervsrelevant regulering skal sendes til Erhvervsstyrelsen på letbyrder@erst.dk med henblik på en vurdering af de administrative konsekvenser så vidt muligt 6 uger inden offentlig høring.</p>	<p>JA</p> <p>Hvis > 4 mio. kr. i omstillingsomkostninger eller løbende konsekvenser</p> <p>ØU-forelæggelse: Ja, ved løbende- og/eller omstillingsomkostninger > 4 mio. kr.</p>
	<p>ADFÆRDSVIRKNINGER</p> <p>Vedrører ændret adfærd hos virksomhederne og dækker over deres tilpasning til den ændrede regulering. Fx regulering der giver lettere adgang til markedet, hvilket kan øge konkurrencen for virksomheder omfattet af den ændrede regulering.</p> <p>? Erhvervsstyrelsen kan kontaktes på letbyrder@erst.dk. Læs mere om adfærdsvirkninger på side 9 i denne vejledning.</p> <p>AFLEDTE EFFEKTER</p> <p>Vedrører den samfundsmæssige afledte reaktion i øvrige brancher som følge af den ændrede regulering, hvis reguleringen fx medfører lavere priser på produkter, der indgår som input i en række øvrige erhverv. Dette kan styrke den samlede produktivitet i samfundet og lede til lavere priser mv. for forbrugerne.</p> <p>? Finansministeriet kan kontaktes på fm@fm.dk. Læs mere om afledte effekter på side 9 i denne vejledning.</p>	<p>NEJ</p> <p>Beskrives kvalitativt.</p> <p>Opgøres kvantitativt af fagministeriet, hvis muligt.</p>
<p>Beskrives, vurderes og opgøres af Finansministeriet.</p>	<p>BNP EFFEKTER</p> <p>Vedrører væsentlige strukturelle og varige ændringer for samfundet som helhed på tværs af de brancher, der er omfattet af den ændrede regulering, og øvrige brancher i økonomien.</p> <p>? Finansministeriet kan kontaktes på fm@fm.dk. Læs mere om BNP-effekter på side 10 i denne vejledning.</p> <p>! Frist for fagministeriet: Finansministeriet kontaktes senest fire uger før offentlig høring mhp. en vurdering af BNP-effekterne.</p>	<p>JA</p> <p>Hvis de direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser > 50 mio. kr. eller hvis der er forventede strukturelle BNP-effekter > 100 mio. kr.</p>

3. DEFINITIONER OG EKSEMPLER PÅ ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

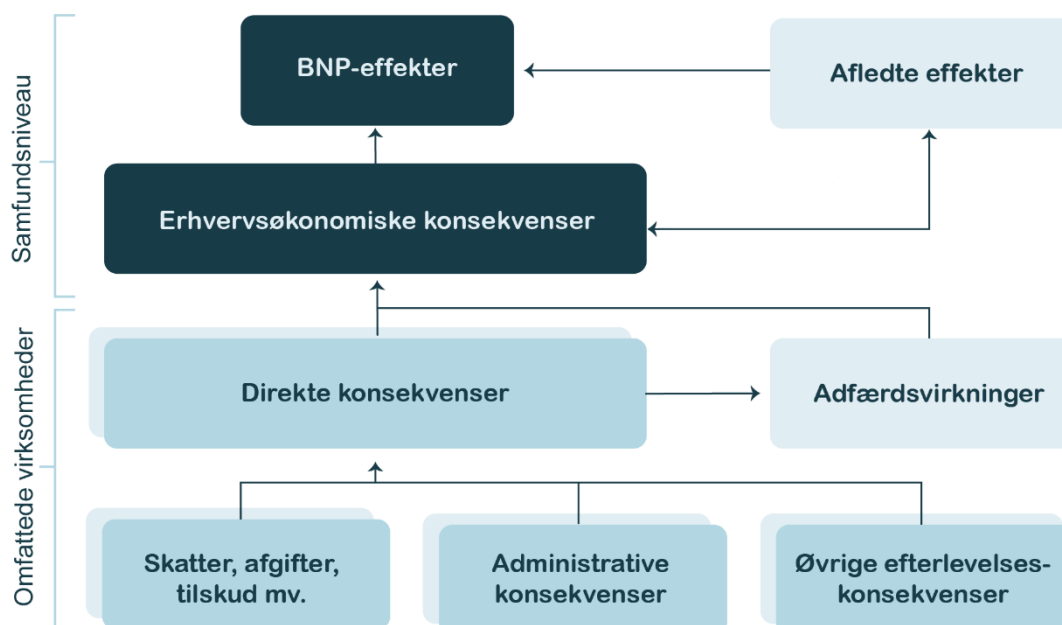
De erhvervsøkonomiske konsekvenser udgøres af direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser, eventuelle adfærdsvirkninger og afledte effekter, der kan få implikationer for BNP.

Direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser kan inddeles i tre typer af konsekvenser:

1. Skatter, afgifter og tilskud mv.
2. Administrative konsekvenser
3. Øvrige efterlevelseseffekter.

De forskellige typer af konsekvenser er illustreret i figur 1.

FIGUR 1: DE FORSKELLIGE TYPER AF ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

3.1 SKATTER, AFGIFTER OG TILSKUD MV.

Skatter, afgifter og tilskud mv. omfatter alle direkte omkostninger eller besparelser for virksomhederne, som følge af gebyrer, subsidier, tariffer, kontrolafgifter, tilskud, offentlige lån, genudlån og garantier, hvad enten disse medfører effekter på statens provenu eller er omkostningsdækkende for staten.

Det er fagministeriets ansvar, at ændringer i reguleringen ift. skatter, afgifter og tilskud mv. opgøres i henhold til skatteministeriets vejledning "Provenu og Metode"¹.

Fagministeriet skal sikre, at konsekvenserne ift. skatter, afgifter og tilskud mv. fremgår af konsekvensvurderingen ved offentlig høring.

¹ <http://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/2013/juni/provenu-og-metode-regnemetoder-i-skatteministeriet>

Virksomhedernes tidsforbrug forbundet med indberetning af skatter, afgifter og tilskud mv. opgøres som en administrativ konsekvens.

Spørgsmål vedrørende skatter, afgifter og tilskud mv. kan rettes til Skatteministeriet på skm@skm.dk.

EKSEMPLER PÅ SKATTER, AFGIFTER OG TILSKUD MV.

- Selskabsskat
- Energi- og miljøafgifter
- Erhvervsstøtteordninger, fx landbrugsstøtte
- Statsgarantier
- Gebyrbetaling, der dækker det offentlige sagsbehandling af fx indkomne ansøgninger.

3.2 ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Administrative konsekvenser dækker over de direkte omkostninger eller besparelser, som virksomhederne har ved at levere information til myndighederne eller en tredjepart, som følge af oplysningskrav i reguleringen.

Administrative konsekvenser opgøres af Erhvervsstyrelsen ved AMVAB-metoden², og beskrives kvalitativt af fagministeriet.

De administrative konsekvenser opgøres med udgangspunkt i den tid eller de omkostninger, virksomhederne skal bruge på at indsamle, indberette, dokumentere og videreformidle information, der stilles krav om i den ændrede regulering. Dette gælder også fremvisning af dokumentation ved offentligt tilsyn og kontrol af virksomheden eller ved krav til virksomhedens kontrol af kunder.

Har virksomheden omkostninger til ekstern bistand, som udfører den administrative aktivitet på vegne af virksomheden, som fx udgifter til revisorer, opgøres disse også som administrative konsekvenser. Ligeledes opgøres omkostninger til udstyr, der som udgangspunkt tjener til efterlevelsen af informationsforpligtigelser og oplysningskrav, som administrative konsekvenser.

Alle udkast til erhvervsrelevant regulering skal sendes til Erhvervsstyrelsen på letbyrder@erst.dk med henblik på en vurdering af de administrative konsekvenser så vidt muligt 6 uger inden offentlig høring.

Spørgsmål vedrørende administrative konsekvenser kan adresseres til samme sted.

EKSEMPLER PÅ ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

- Indberetninger af moms til Skattestyrelsen
- Indsendelse af årsrapport til Erhvervsstyrelsen
- Ansøgning om alkoholbevilling
- Dokumentation i forbindelse med kontrol af temperatur i fødevarevirksomheders køleboks og fremvisning af dokumentation herfor
- Oplysninger til tredjepart, fx købsbetingelser til kunder
- Indkøb af målere eller software med det formål at efterleve informationsforpligtigelser og oplysningskrav
- Kontrol af købers ID, fx i forbindelse med salg af alkohol

² <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-aktivitetsbaseret-maling-af-virksomhedernes-administrative-byrder-amvab>

3.3 ØVRIGE EFTERLEVELSESKONSEKVENSER

Øvrige efterlevelseseffekter dækker over ændringer i virksomhedernes direkte omkostninger, som følger af den ændrede regulering, og som ikke er administrative konsekvenser eller skatter, afgifter og tilskud mv.

Fagministeriet opgør og beskriver øvrige efterlevelseseffekter. Se guiden til opgørelse af øvrige efterlevelseseffekter på side 20 i denne vejledning.

De øvrige efterlevelseseffekter består af to delelementer:

1. Omkostninger og besparelser som direkte følger af ændrede krav til virksomhedernes produktion, fysiske indretning (indretning eller udformning af bygninger) eller drift. Øvrige efterlevelseseffekter består både af den tid, dvs. de lønomkostninger, virksomhederne bruger på at efterleve krav i reguleringen, og de udgifter virksomhederne har i forbindelse med efterlevelsen af kravene, som fx køb af services eller fysiske anskaffelser.
2. Produktionsbegrænsninger/-muligheder som følger direkte af reguleringen. Disse opgøres som værdien af den mistede eller øgede produktion. Øvrige efterlevelseseffekter omfatter dermed også muligheder for de omfattede virksomheder til at producere deres varer (fysiske varer eller tjenesteydelser), dvs. regulering, der direkte påvirker virksomhedernes mulighed for at udnytte deres eksisterende produktionsapparat.

Spørgsmål om øvrige efterlevelseseffekter kan rettes til Erhvervsstyrelsen på letbyrder@erst.dk.

EKSEMPLER PÅ DIREKTE OMKOSTNINGER OG BESPARELSER:

- Krav til anvendelse af bestemte materialer eller til bestemte funktioner i forbindelse med **virksomhedens fysiske indretning eller produktion/drift**. Det kan være krav til virksomhedens indretning ved produktion af fødevarer.
- Krav til løbende **kompetenceudvikling af medarbejdere**. Det kan være krav om, at alle elektrikere skal gennemgå 1 uges efteruddannelse hvert 3. år for at bevare deres autorisation. En afskaffelse eller lempelse af kravet til elektrikeres efteruddannelse vil medføre reducerede omkostninger for de berørte virksomheder.
- Krav til **særlig håndtering af varer eller produkter**. Det kan være krav vedrørende butikkers retursystem, hvor der bliver stillet krav om, at butikker skal tage imod alle typer af flasker og dåser (både pantbelagte og ikke-pantbelagte) i deres retursystem. Virksomhederne kan i dette tilfælde blive pålagt nye omkostninger i forbindelse med ændring af deres retursystem samt håndtering af flere typer af flasker og dåser.

EKSEMPLER PÅ PRODUKTIONSBEGRÆNSNINGER OG PRODUKTIONSMULIGHEDER:

- **Miljøbetinget loft for gødningsmængden pr. hektar i landbruget**. Et loft på gødningsmængde, så landmanden må gøde mindre, medfører en produktionsbegrænsning for landmanden i forhold til anvendelsen af jorden, dvs. produktionsapparat. Dermed reduceres afkastet af produktionen, hvilket alt andet lige reducerer indtjeningen. Den reducerede årlige indtjening udgør de negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Hvis loftet samtidig betyder, at dele af landmændenes udgifter til kunstgødning bortfalder, sidestilles det med en besparelse, der skal inkluderes i opgørelsen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser. De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser vil udgøre nettoløbet for landmanden.
- **En lempelse af lukkeloven**. Hvis lempelsen indebærer, at butikkerne kan holde længere åbent, giver det butikkerne mulighed for at udnytte deres kapitalapparat bedre, idet butikkerne får mulighed for at udnytte deres bygninger, maskiner mv. til at generere omsætning i flere timer af døgnet. Afhængig af mersalget og en eventuel forøgelse af de variable omkostninger, kan de udvidede åbningstider føre til, at butikernes indtjening øges.

3.4 ADFÆRDSVIRKNINGER FOR DE OMFATTEDE VIRKSOMHEDER

Adfærdsvirkninger dækker over, at virksomhederne, som er omfattet af den ændrede regulering, tilpasser sig, og at forhold som fx konkurrenceintensiteten herved kan ændre sig. Mens de direkte erhvervsøkonomiske omkostninger afholdes direkte som følge af forslaget, afspejler de forventede adfærdseffekter de mulige ændringer, som de omfattede virksomheder kan vælge at foretage, efter forslaget er trådt i kraft.

Adfærdsvirkninger beskrives kvalitativt og opgøres af fagministeriet, hvis det er muligt. Beskrivelsen sendes til Finansministeriet sammen med vurderingen af den erhvervsøkonomiske omkostning/besparelse, hvis initiativet har en størrelsesorden, hvor effekten på strukturelt BNP skal kvantificeres. Følgende eksempler på ændringer i markedernes funktionsmåde og adgang til ressourcer kan bruges som udgangspunkt til at vurdere og beskrive, om reguleringen har adfærdsvirkninger:

- Antal virksomheder inden for en branche
- Opstart og nedlukning af virksomheder
- Udnyttelse af stordriftsfordele
- Adgang til markedet
- Konkurrenceintensitet og konkurrenceevne
- Adgang til kapital og finansiering
- Arbejdskraftens tilgængelighed og kvalifikationsniveau
- Insourcing/outsourcing af produktion og serviceydelser
- Kapitalinflow/outflow

Spørgsmål om adfærdsvirkninger kan rettes til Erhvervsstyrelsen på letbyrder@erst.dk

EKSEMPLER PÅ ADFÆRDSÆNDRINGER FOR DE OMFATTEDE VIRKSOMHEDER

- **Liberalisering af bogmarkedet.** I 2000 blev bogmarkedet liberaliseret, hvilket betød, at boghandlerne ikke længere havde eneret på handel med bøger. Reguleringen indebar både, hvem der måtte sælge bøger, og til hvilken pris bøgerne måtte sælges. Liberaliseringen har betydet, at adgangsbarriererne for at sælge bøger til forbrugerne blev mindsket, så eksempelvis supermarkeder kan sælge bøger. Dette har været med til at øge konkurrencen i branchen, og har sammen med fjernelse af fastprissystemet i 2011 medført prisfald på bøger.
- **Modernisering af autorisationsordningerne på el-, vvs- og kloakområdet,** der betyder, at der kan opnås delautorisationer til at udføre opgaver inden for boliginstallationer. Dette vil gøre det muligt for de enkelte håndværksfag at sælge tjenesteydelser inden for andre fagområder, hvilket styrker markedsadgangen på de enkelte fagområder. Hermed vil konkurrencen på el-, vvs- og kloakområdet blive styrket som følge af, at der kan udføres flere mindre opgaver under samme kundebesøg.
- **Andre adgangsbarrierer på markeder som fx ejerskabsrestriktioner.** Ved fx at lempe ejerskabsrestriktioner kan konkurrencen øges ved at skabe flere aktører på et givent marked. Dette kan føre til lavere priser, større vareudvalg mv. Derudover kan afskaffelse af ejerskabsrestriktioner åbne op for bedre udnyttelse af ressourcer og anvendelse af 'best practices', hvilket også kan lede til lavere priser.

3.5 AFLEDTE EFFEKTER PÅ SAMFUNDSNIVEAU

Afledte effekter dækker over, at ændringer i reguleringen før eller siden vil afspejle sig i ændrede lønninger og/eller priser på de omfattede varer og tjenester, som rækker ud over de umiddelbart omfattede virksomheder. Lavere omkostninger og priser i én branche kan have en afsmittende effekt på produktionen i resten af økonomien. Det skyldes både, at virksomhederne i de forskellige brancher anvender sine egne og hinandens varer og tjenester som input i produktionen og til investeringer, og at fordelingen af ressourcer, herunder beskæftigelse og kapitalapparat, på tværs af

brancher kan påvirkes. Desuden vil husholdningerne reagere på ændringer i priser, lønninger mv. Der er tale om effekter på samfundsniveau, og disse kan have implikationer for den samlede økonomiske vækst og strukturelt BNP.

Afledte effekter beskrives kvalitativt. En eventuel opgørelse af de afledte effekter kan ske i samarbejde med Finansministeriet i forbindelse med opgørelsen af BNP, *jf. afsnit 3.6*. Til vurdering og beskrivelse af, om reguleringen har væsentlige afledte effekter på samfundsniveau, herunder effekter for andre virksomheder end dem, som er direkte omfattet af reguleringen, kan der tages udgangspunkt i følgende eksempler på afledte effekter:

- Priser på omfattede varer og tjenester
- Adgang for andre brancher til kapital og finansiering
- Adgang og aflønning af arbejdskraft
- Andre branchers konkurrenceevne

Spørgsmål om afledte effekter kan rettes til Finansministeriet på fm@fm.dk

EKSEMPLER PÅ AFLEDTE EFFEKTER MED BETYDNING FOR STRUKTURELT BNP

- **Planloven** blev moderniseret i 2017, og med aftalen er blandt andet størrelse- og placeringsrestriktionerne lempet for detailhandelsbutikkerne. De mere lempelige regler for størrelse og placering gør det muligt for eksisterende butikker at udnytte flere m² og muliggør samtidigt etableringen af større butikker. Dette øger produktiviteten for bl.a. dagligvarebutikkerne i detailhandlen, idet de gennemsnitlige omkostninger til fx administration og husleje for hver enhed, der sælges, kan nedbringes. Dette vil via effektiv konkurrence give sig til udslag i lavere priser til gavn for forbrugerne. Butikkerne i detailhandlen får med andre ord mulighed for at udnytte stordriftsfordele, hvorved ressourcer frigøres til andre værdiskabende formål, og strukturelt BNP øges.
- **Udbudsloven** fra 2016 fastlægger procedurer for offentlige indkøb, så de offentlige midler sikres en effektiv anvendelse gennem en stærkere konkurrence blandt virksomheder, der byder ind på offentlige opgaver. Når konkurrencen øges, fx gennem flere bud pr. offentlige opgave, vil virksomhedernes incitament til at effektivisere og nedbringe priserne stige. Den øgede konkurrence indebærer samtidig, at det i højere grad er de mest ressourceeffektive virksomheder, der vinder og løser opgaverne. Disse effekter øger produktiviteten og frigør ressourcer i de private virksomheder og mindsker omkostningerne for det offentlige. Derudover sikrer loven også lavere udbudsmkostninger i forbindelse med administration, hvilket frigør arbejdskraftsressourcer til anden anvendelse i økonomien. Gennem disse produktivitetsfremmende effekter øges strukturelt BNP.

3.6 BNP-EFFEKTER

Der skal foretages en vurdering af forslagets virkninger på det strukturelle BNP, hvis de direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser overstiger 50 mio. kr., eller hvis virkningen på strukturelt BNP vurderes at være større end 100 mio. kr. Der er dog visse undtagelser på skatte- og afgiftsområdet.

Det kan være vanskeligt på forhånd at foretage en præcis vurdering af, om et forslag indebærer så store afledte konsekvenser, at BNP-virkningen overstiger 100 mio. kr. I mange tilfælde vil initiativer, der påvirker mange virksomheder, eller initiativer der påvirker få store virksomheder – men i meget høj grad – også forventes at medføre mærkbare virkninger på strukturelt BNP. Det gælder fx ved ændringer i virksomheders kontrolkrav, som frigiver eller binder arbejdskraft til andre produktive formål, således at den såkaldte timeproduktivitet (opgjort som produktionen pr. udført arbejdstime) i samfundet vil forøges/forringes. Derudover vil der typisk være en sammenhæng mellem høje erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvor forslagets virkning på strukturelt BNP under alle omstændinger skal vurderes, og BNP-virkninger over 100 mio. kr.

I de tilfælde hvor de direkte erhvervsøkonomiske omkostninger er lave, men virkningen på strukturelt BNP er høj som følge af de afledte effekter, er der typisk tale om regulering, der ændrer på ejerskabsrestriktioner i en branche, eller på anden måde påvirker konkurrencesituationen væsentligt.

De afledte effekter kan have positive effekter i én branche, der modsvares af negative effekter i en anden branche. De strukturelle BNP-effekter er netto-effekter, dvs. væsentlige og varige ændringer for samfundet som helhed på tværs af de brancher, der er omfattet af reguleringen, og øvrige brancher i økonomien.

Til brug for en vurdering af om et forslag indebærer en virkning på strukturelt BNP på mere end 100 mio. kr. årligt, kan følgende overvejes:

- Er der tale om et forslag, der påvirker mange eller store virksomheder?
- Indebærer forslaget ændringer i nationale særkrav, eller vil virksomheder lettere kunne afsætte ensartede produkter eller tjenester på tværs af kommunegrænser og regioner?
- Er der tale om en liberalisering?
- Giver forslaget virksomhederne mulighed for at udnytte et effektiviseringspotentiale?
- Vil forslaget indebære mærkbare ændringer af konkurrencen på markedet, fx gennem ændringer i ejerskabsrestriktioner, autorisations- og uddannelseskra mv.?

For eksempler se tabellen under afsnittet for afledte effekter ovenfor.

Ved konsekvenser over de beskrevne bagatelgrænser kontaktes Finansministeriets Center for Konkurrence, Selskaber og Forsyning med henblik på en kvantificering af strukturelt BNP senest 4 uger før offentlig høring.

Spørgsmål om BNP-effekter kan rettes til Finansministeriet på fm@fm.dk. Finansministeriet kan også være behjælpelig med afklaring af tvivlstilfælde, hvor det umiddelbart er svært at afgøre, om et forslag har en effekt på strukturelt BNP, der overstiger 100 mio. kr.

4. KRAV TIL VURDERING AF ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

Kravet om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger gælder alle lovforslag og udkast til bekendtgørelser samt forslag til EU-direktiver og EU-forordninger. Væsentlige direkte konsekvenser – både positive og negative – skal kvantificeres.

4.1 BAGATELGRÆNSER FOR KRAVET OM KVANTIFICERING

Som udgangspunkt skal det enkelte fagministerium kvantificere og beskrive erhvervsøkonomiske konsekvenser, som angivet i tabel 2. Dog kvantificerer Erhvervsstyrelsen de administrative konsekvenser, og Finansministeriet kvantificerer BNP-effekter. Bagatelgrænserne for kvantificering af væsentlige konsekvenser i tabel 2 gælder både omstillingsomkostninger samt positive og negative løbende konsekvenser.

TABEL 2. KRAV OM KVANTIFICERING AF ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

Erhvervsøkonomiske konsekvenser for de omfattede virksomheder		
Type af konsekvens	Krav om kvantificering	Ansvarlig myndighed
Skatter, afgifter og tilskud mv.	Ja. Opgøres efter Skatteministeriets vejledning "Provenu og Metode"	Opgøres og beskrives af fagministeriet
Administrative konsekvenser	Ja, hvis > 4 mio. kr. i omstillingsomkostninger eller løbende konsekvenser	Opgøres af Erhvervsstyrelsen. Beskrives af fagministeriet
Øvrige efterlevelseskonsekvenser	Ja, hvis > 10 mio. kr. i omstillingsomkostninger eller løbende konsekvenser	Opgøres og beskrives af fagministeriet
Adfærdsvirkninger	Intet krav. Beskrives kvalitativt og kvantificeres når det er muligt	Beskrives af fagministeriet

Konsekvenser på samfundsniveau		
Type af konsekvens	Krav om kvantificering	Ansvarlig myndighed
Afledte effekter	Intet krav. Beskrives kvalitativt og kvantificeres når det er muligt	Beskrives af fagministeriet
BNP-effekter	Ja, hvis vurderet > 100 mio. kr. eller hvis de direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser > 50 mio. kr.	BNP-effekter opgøres af Finansministeriet ¹⁾

Noter: 1) Der er dog visse undtagelser på skatte- og afgiftsområdet. Finansministeriet er ansvarlig for beregning af BNP-effekter på de omfattede områder efter inddragelse af de relevante ministerier.

4.2 KRAV OM ANGIVELSE

Ved lovforslag angives og beskrives den erhvervsøkonomiske konsekvensvurdering i lovbemærkningerne. Ved bekendtgørelser skal erhvervsøkonomiske konsekvenser, som overstiger bagatelgrænserne, angives i en særskilt konsekvensvurderingsskabelon og vedlægges høringsmaterialet, jf. bilag B (skabelonen kan downloades på <https://erhvervsstyrelsen.dk/erhvervsøkonomiske-kon->

[sekvensvurderinger](#)). Hvis lovforslaget/bekendtgørelsesudkastet ikke medfører konsekvenser, anføres dette i lovbemærkningerne (se bilag A) eller for bekendtgørelser i høringsbrevet eller bekendtgørelsesskabelonen (se bilag B).

4.3 FORELÆGGELSE FOR REGERINGENS ØKONOMIUDVALG

Regulering med væsentlige erhvervsøkonomiske omkostninger på over 4 mio. kr. for så vidt angår administrative omkostninger og 10 mio. kr. for så vidt angår øvrige efterlevelsedomkostninger og prisregulering, jf. afsnit 5.11, skal forelægges regeringens Økonomiudvalg. Dette gælder både omstillingsomkostninger og løbende omkostninger.

Spørgsmål om processen i forbindelse med forelæggelse for regeringens Økonomiudvalg stilles til Finansministeriet.

4.4 SÆRLIGT FOR FREMSÆTTELSE AF LOVFORSLAG

Hvis hørings svar mv. i forbindelse med den offentlige høring giver anledning til væsentlige ændringer af den erhvervsøkonomiske konsekvensvurdering, skal vurderingen opdateres, inden lovforslaget fremsættes i Folketinget.

4.5 SÆRLIGT FOR EU-REGULERING

Det følger af Udenrigsministeriets *Retningslinjer for den danske EU-beslutningsprocedure*, kapitel 8, at der altid skal foreligge en retvisende vurdering af en sags økonomiske konsekvenser baseret på den information, der er til rådighed, da det er et vigtigt aspekt i fastlæggelsen af dansk holdning til en EU-retsakt. Regeringens vurdering af sådanne konsekvenser skal fremgå af de notater, der knytter sig til den danske EU-beslutningsprocedure i form af en kvalitativ beskrivelse og vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser samt – i det omfang det er muligt – en kvantificering af disse konsekvenser. Det gælder såvel bindende som ikke-bindende forskrifter, som fx rådskonklusioner og meddelelser fra Kommissionen.

For forslag til forordninger, direktiver og andre forskrifter gælder således, at disse sendes til Erhvervsstyrelsen via letbyrder-i-eu@erst.dk, i forbindelse med udsendelsen af disse i EU-specialudvalgshøring mhp. opgørelse og beskrivelse af forslagernes administrative konsekvenser. Opgørelse og beskrivelse af forslagernes andre typer af erhvervsøkonomiske konsekvenser, jf. figur 1 i denne vejledning, foretages af fagministerierne.

4.6 UNDTAGELSER FRA ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSVURDERINGER

Kravet om kvantificering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser kan undtagelsesvist fraviges. Disse undtagelser kan gælde i følgende tilfælde:

- På grund af reguleringens særligt hastende karakter, fx finansloven, hvor det ikke er muligt at overholde kravene til kvantificering og proces, herunder tidsfrister. Det samme gælder regulering på baggrund af nødstilfælde. I disse tilfælde orienteres Erhvervsministeriet hurtigst muligt på OMR2@em.dk, inden lovforslaget sendes i offentlig høring. Kvantificering bør udarbejdes efterfølgende.
- Hvis datamæssige hensyn ikke tillader det. I disse tilfælde redegøres der i konsekvensvurderingen for de forventede konsekvenser, samt hvorfor det ikke er vurderet muligt at kvantificere konsekvenserne. I disse tilfælde kontaktes Erhvervsministeriet på OMR2@em.dk ligeledes og senest før offentlig høring.

5. BEREGNINGSPARAMETRE OG AFGRÆNSNINGER

5.1 OMSTILLINGSOMKOSTNINGER OG LØBENDE KONSEKVENSER

I opgørelsen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser sondres der mellem omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser.

OMSTILLINGSOMKOSTNINGER

Omstillingsomkostninger defineres som de omkostninger, som kun afholdes én gang i forbindelse med, at eksisterende virksomheder skal omstille sig til ny regulering. Der tages i denne sammenhæng udgangspunkt i reguleringen som fuldt indfaset.

Det er kun ved introduktionen af ny regulering, at der kan være tale om omstillingsomkostninger. Omstillingsomkostninger opgøres således som meromkostningerne, virksomhederne afholder for fremadrettet at kunne efterleve ny regulering.

Eksempler på omstillingsomkostninger:

- Udviklingsomkostninger til ændringer i virksomhedernes it-systemer, der følger af et nyt krav om opbevaring af kundedata.
- Nye krav om begrænset udledning fra produktion, der kræver omstilling af processer og materiel.

Når omstillingsomkostninger er afholdt, vil omkostningerne eller besparelserne ved fremadrettet at efterleve reguleringen være løbende konsekvenser.

LØBENDE KONSEKVENSER

De løbende konsekvenser defineres som de omkostninger og besparelser, der forekommer gentagende gange efter ny regulering er trådt i kraft og fuldt indfaset. Disse omkostninger eller besparelser opgøres som årlige konsekvenser og er dermed udtryk for omkostninger eller besparelser virksomhederne afholder eller sparer hvert år som følge af de nye regler.

De løbende konsekvenser opgøres på baggrund af antallet af hændelser på samfundsniveau årligt. Der kan både være tale om hændelser, som optræder hyppigt, sjældent eller kun én gang per virksomhed.

Eksempler på løbende konsekvenser:

- Løbende omkostninger til sikkerhedshjelme, der er lovpligtige at bære på byggepladser.
- Løbende gennemførelse af egenkontrol, herunder udarbejdelse af plan for egenkontrol, dokumentation for gennemførelse af egenkontrol og prøvetagning
- Omkostninger til fusion af to selskaber. Fusionen forekommer kun én gang i selskabernes levetid, men flere gange på samfundsniveau årligt.
- Virksomhedsregistrering ved oprettelse af ny virksomhed. Registreringen forekommer kun én gang per virksomhed, men er en løbende konsekvens på samfundsniveau, fordi alle nye virksomheder skal registrere sig.

5.2 BUSINESS AS USUAL

Business as usual er et udtryk for de aktiviteter, som virksomhederne foretager, uanset om der stilles krav herom i reguleringen.

For at vurdere de reelle omkostninger eller besparelser ved ny regulering, skal der foretages en vurdering af om nogle virksomheder allerede lever op til nye krav, eller om nogle virksomhederne forventes at stoppe med at udføre aktiviteter/afholde udgifter, hvis der ikke længere stilles krav på området.

Ved *nye krav* skal det afdækkes:

- Hvor stor en andel af de omfattede virksomheder der i forvejen lever op til nye krav og derfor ikke har nye byrder som følge af indførelsen af kravene.

Ved *ophævelsen af krav* skal det afdækkes:

- Hvor stor en andel af de omfattede virksomheder, der vil fortsætte med at efterleve krav selv om de er ophævet og derfor ikke har en reel lettelse som følge af ophævelsen af kravene.

5.3 PRIVATE DANSKE VIRKSOMHEDER

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger belyser konsekvenserne af ny regulering for *private danske virksomheder, som producerer og/eller leverer varer og/eller tjenesteydelser på markeds-mæssige vilkår med det formål at generere profit til ejerkredsen*. Hertil skal konsekvenserne også belyses for de 17 statslige/offentlige aktieselskaber, syv selvstændige offentlige virksomheder og tre interessentselskaber med statslig ejerandel samt disses datterselskaber, der fremgår af bilag C.

Civile enheder er undtaget fra definitionen af virksomheder. De er ofte kendetegnet ved, at formålet med de aktiviteter, der udføres i enheden, ikke er at tjene penge, men derimod at udføre folkeoplysning, socialt arbejde, sportsaktiviteter og lignende.

I forbindelse med fastsættelse af den relevante population af virksomheder for konsekvensberegningerne, skal der alene medtages virksomheder, som er reelt aktive. Danmarks Statistik har udarbejdet en definition af aktive virksomheder i den generelle firmastatistik³. I Firmastatistikken (findes på www.dst.dk) kan man se antallet af virksomheder og fuldtidsansatte inden for aktive virksomheder i forskellige brancher.

5.4 DEN NORMALT EFFEKTIVE VIRKSOMHED

Det forudsættes, at virksomhederne agerer rationelt og med henblik på at maksimere virksomhedens profit. Derudover bygger beregningerne af konsekvenserne på en antagelse om, at de enkelte virksomheder er normalt effektive.

En virksomhed er normalt effektiv, når administrationen hverken er værre eller bedre, end det med rimelighed kan forventes, og når virksomhedens tidsforbrug og indkøb er omkostningseffektive.

Det er vanskeligt at opstille klare kriterier for, hvornår et tidsforbrug i en virksomhed ikke kan betegnes som normalt effektivt, eller en udgift ikke er omkostningseffektiv. Udgangspunktet er, at et resourceforbrug, der falder væsentligt ved siden af andre virksomheders angivelser, uden særlig årsag hertil, vurderes ikke at leve op til kriterierne for et normalt effektivt tidsforbrug eller omkostningseffektivt indkøb.

Det er i denne sammenhæng relevant at være opmærksom på, at virksomhederne godt kan siges at være normalt effektive, selvom de har internt tidsforbrug til administrative aktiviteter som følge af fx ubevidst fejlfortolkning af den gældende regulerings krav eller problemer med de erhvervsrettede digitale løsninger. Sådanne aktiviteter kan komme til udtryk ved, at virksomhederne trods et højt tidsforbrug kun delvist lever op til reguleringens krav eller bruger tid på at gøre mere, end den eksisterende regulering stiller krav om.

Selvom tidsforbruget på sådanne aktiviteter antageligvis ikke ville forekomme, hvis virksomhederne agerede fuldt ud rationelle og efterlevede reglerne, som det var tiltænkt fra myndighedernes side, bør virksomhedernes tidsforbrug på sådanne aktiviteter indgå i kvantificeringen, hvis tidsforbruget

³ "For at et firma kan beregnes som reelt aktivt, skal det have et aktivitetsniveau på omsætnings siden højere end, hvad der må betegnes som hobbyaktivitet, eller minimum 0,5 årsværk (fuldtidsansatte). Omkring halvdelen af alle godt 600.000 cvr-registrerede firmaer i Danmark, betragtes hermed som ikke aktive eller hobbyprægede firmaer".

Kilde: <http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/ virksomheder-generelt/firmastatistik.aspx>

kan underbygges af data eller tilstrækkeligt ved interviews. Der medregnes som udgangspunkt ikke omkostninger forbundet med fejlfortolkning af *ny regulering*.

Som eksempel på ovenstående kan fremhæves, at der med afsæt i interviews og indblik i brugeradfærd i nogle af de hyppigst anvendte digitale erhvervsrettede løsninger udstillet på Virk.dk, er blevet påvist konkrete tilfælde, hvor virksomhederne mod forventning havde et højt tidsforbrug, gik i stå og måtte starte forfra, eller begik fejl i indberetningerne til myndighederne. Med afsæt i disse indblik kunne det normalt effektive tidsforbrug for virksomhederne i disse situationer identificeres, og de erhvervsøkonomiske byrder herved opgøres. Efterfølgende dannede disse indblik grundlag for konkrete initiativer, der afhjalp virksomhedernes udfordringer i disse situationer og nedbragte de erhvervsøkonomiske byrder.

5.5 OMKOSTNINGSPARAMETRE FOR PRISER, TIMEPRISER TIL LØN OG OVERHEAD

Omkostningsparametre til beregning af øvrige efterlevelseseffekter og administrative konsekvenser opgøres i priser på fysiske genstande og serviceydelser, timepriser til løn for regulerede arbejdsprocesser og overhead der tillægges timepriser til løn. Omkostningerne baseres på:

PRISER

Priserne på fysiske genstande og serviceydelser, som virksomhederne skal afholde udgifter til for at efterleve reguleringen, opgøres som den omkostning, som den normalt effektive virksomhed må forventes at afholde. Prisen kan undersøges ved kontakt med virksomheder, der udbyder varen eller serviceydelser. Udgifter til anskaffelser opgøres ex moms, hvis udgiften er fradragsberettiget, hvilket de er i de fleste tilfælde. På Skattestyrelsens hjemmeside findes et overblik over hvilke udgifter, der er fradragsberettigede. Hvis informationer om priser ikke kan anskaffes, bør ministeriets bedste skøn anvendes.

TIMEPRISER TIL LØN

Når reguleringen medfører konsekvenser for virksomhedernes administrative og/eller øvrige arbejdsprocesser anvendes Danmarks Statistiks lønstatistik for den private sektor LONS20 til opgørelse af lønomkostningerne for virksomhederne. Lønstatistikken er baseret på lønkomponenten 'fortjeneste pr. præsteret time'. Statistikken kan tilgås på Danmarks Statistiks hjemmeside. Bemærk desuden næste afsnit om overhead.

OVERHEAD

Timepriser til løn skal tillægges en overhead på 25 pct. Overheaden på den enkelte medarbejder er de omkostninger, der ligger ud over de direkte lønomkostninger som fx telefon, varme mv⁴.

5.6 DATAKILDER

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger bør baseres på bedst tilgængelige data og viden om virksomhederne. Myndigheder med tilgængelige data fra digitale løsninger har et godt udgangspunkt for at estimere fx antallet af virksomheder, der benytter en indberetningsløsning som udgangspunkt for vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser. Når statistisk materiale er tilgængeligt, kan de erhvervsøkonomiske konsekvenser estimeres med stor præcision. Surveys og telefoninterviews med virksomheder er også et godt udgangspunkt for vurderinger og bør som minimum tage udgangspunkt i estimater baseret på 3-5 interviews. I tilfælde, hvor data ikke er tilgængelige, udarbejdes vurderingerne på baggrund af kvalificerede skøn.

⁴ Overheaden dækker over omkostninger til blandt andet husleje (eller bygningsafskrivninger), telefon, varme, el, IT-udstyr mm. Også sygefravær indgår i overheaden, da den timeløn, der anvendes i forbindelse med udregningen af de lønomkostninger, så vidt muligt bør være en timeløn pr. effektiv time. I tilfælde hvor ministeriet anslår, at den vejledende overheadprocent på 25 procent er væsentlig forskellig fra de overheadomkostninger, ministerierne måtte forvente for de personalegrupper, der udfører de regulerede aktiviteter, skal ministerierne selv anslå en overheadprocent. Begrundelse for, hvorfor overheadprocenten adskiller sig fra den vejledende overheadprocent, bør fremgå af baggrundsmaterialet til konsekvensberegningerne.

5.7 FRIVILLIGE REGLER

Nogle regler gælder kun, hvis virksomhederne frivilligt vælger at benytte sig af forskellige muligheder. Det kan fx være regler forbundet med ansøgning om patent, afgivelse af tilbud på offentlige opgaver, ansættelse af lærlinge mv.

Uanset om krav afspejler en frivillig ordning for virksomhederne, skal konsekvenserne belyses i konsekvensvurderingen. Hvis der fx indføres krav om, at virksomheder kun kan byde på en offentlig opgave, såfremt virksomheden er certificeret inden for et givent område og/eller medsender en prototype på et produkt eller dokumentation heraf, vil det være relevant at opgøre de forventede direkte konsekvenser ved at skulle følge disse krav.

Konsekvensvurderingen af en frivillig ordning opgøres derfor med udgangspunkt i antallet af virksomheder, som forventes at ville anvende muligheden.

For regulering af tilskudsordninger gælder alene krav om opgørelse af administrative konsekvenser samt størrelsen af det samlede tilskud.

5.8 BEMYNDIGELSESBESTEMMELSER OG HJEMLER

Det er vanskeligt at opgøre konsekvenserne af et lovforslag, hvis lovforslaget kun udstikker rammerne for reguleringen af et område og giver hjemmel til fastsættelse af nærmere regler i bekendtgørelser. I de tilfælde bør konsekvensvurderingen som minimum indeholde en kvalitativ beskrivelse af de forventede konsekvenser for erhvervslivet. Beskrivelsen bør i videst muligt omfang inkludere de forventede endelige konsekvenser for erhvervslivet – dvs. inklusiv konsekvenserne efter eventuel sekundær regulering. Derved bliver det klart for såvel høringsparter som beslutningstagerne, hvad konsekvenserne af lovforslaget og den efterfølgende sekundære regulering forventes at være.

Når bekendtgørelser skal konsekvensvurderes efterfølgende, skal man være opmærksom på, at konsekvenser, som tidligere er kvantificeret i forbindelse med lovforslaget, ikke skal kvantificeres igen. I stedet henvises til kvantificeringen i det oprindelige lovforslag. Hvis bekendtgørelsen afviger fra lovforslaget og medfører yderligere konsekvenser, skal disse afvigelser kvantificeres iht. retningslinjerne i vejledningen.

5.9 KRAV SOM GÆLDER VED OVERTRÆDELSE AF REGULERING

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger skal belyse konsekvenserne for virksomheder, som overholder reglerne. Hvis et forslag til en ny lov eller bekendtgørelse stiller krav, som udelukkende finder anvendelse i tilfælde, hvor en virksomhed fx ikke har overholdt gældende regler på et område, kontraktlige forpligtelser mv., vil der ikke være krav om at kvantificere konsekvenserne for erhvervslivet, selvom de potentielt kan overstige de i kapitel 3 omtalte bagatelgrænser. Dette gælder ligeledes udgifter til bøder og andre økonomiske strafomkostninger.

5.10 OVERVÆLTNING

Overvæltning dækker over, at ændringer i de erhvervsøkonomiske konsekvenser mv. før eller siden vil indebære ændringer i priserne på de omfattede varer, lønningerne til de ansatte, inputpriser eller aflønning af virksomhedens ejere. Administrative konsekvenser og øvrige efterlevelseskonsekvenser skal opgøres før overvæltning. Overvæltning indgår i stedet i beskrivelsen af de afledte konsekvenser samt i opgørelsen af BNP-effekterne.

Ændringer i skatter, afgifter og tilskud, der er rettet direkte mod forbrugerne, eller hvor virksomhederne umiddelbart fuldt overvælter skatter og afgifter på forbrugerne, indgår ikke i erhvervsøkonomiske konsekvenser.

5.11 REGULERING AF PRISER

I visse tilfælde fastsættes prisniveauet for bestemte produkter eller ydelser ikke af forholdet mellem udbud og efterspørgsel, men derimod direkte i reguleringen. Dette kan for eksempel ske gennem fastsættelsen af et prisloft, dvs. et loft over hvor høj prisen på et givent produkt eller ydelse må være, eller gennem fastsættelsen af hvad prisen på et produkt eller ydelse må være – hverken mere eller mindre. Reguleringen kan ad den vej påvirke virksomhedernes omkostningsniveau med et direkte gennemslag.

Konsekvenserne for erhvervslivet kan i sådanne tilfælde hverken betragtes som administrative konsekvenser eller øvrige efterlevelseskonsekvenser. Det skyldes, at prisregulering ikke kan sidestilles med anden regulering, der indfører nye eller ændrer eksisterende omkostningsbærende krav for virksomhederne.

Konsekvenserne ved prisregulering for erhvervslivet skal derfor beskrives og opgøres særskilt i de erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger, samt angives separat i lovforslagets bemærkninger i afsnit 2.8.6 om de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet samt af høringsmaterialet vedrørende bekendtgørelser, *jf. kravene om angivelse som beskrevet i afsnit 4.2*

Det bemærkes, at prisregulering kan afstedkomme virkninger på strukturelt BNP, jf. afsnit 3.5 og 3.6.

Generelle spørgsmål om erhvervsøkonomiske konsekvenser ved regulering af priser kan rettes til Erhvervsstyrelsen på letbyrder@erst.dk. Spørgsmål om prisreguleringens afledte effekter samt BNP-effekter kan rettes til Finansministeriet på fm@fm.dk.

Eksempler på prisregulering

- Prisloft over ÅOP for kviklån, der medfører profittab for udbydere af lån, men færre omkostninger for erhvervsdrivende låntagere.
- Sænkelse af prisen for at køre over Storebælt, der reducerer omsætningen for Storebælt A/S, men samtidig reducerer udgifterne for de erhvervsdrivende, der krydser broen.
- Regulering af huslejen på lejeboligområdet til et lavere niveau end markedslejen eller udvidelse af huslejereguleringens anvendelsesområde, kan medføre forvridninger på lejeboligmarkedet og profittab for udlejerne.

6. GUIDE TIL OPGØRELSE AF ØVRIGE EFTERLEVELSESKONSEKVENSER

I dette kapitel gennemgås, hvordan øvrige efterlevelseseffekter opgøres, og hvordan resultaterne anføres i hhv. bemærkningerne til lovforslag (bilag A) og konsekvensvurderingskabelonen til bekendtgørelser (bilag B).

Skatter, afgifter og tilskud mv. opgøres af fagministeriet i henhold til Skatteministeriets vejledning "Provenu og Metode"⁵, mens administrative konsekvenser opgøres af Erhvervsstyrelsen efter AMVAB-vejledningen. BNP-effekter opgøres af Finansministeriet.

Hvis lovforslaget/bekendtgørelsesudkastet ikke medfører erhvervsøkonomiske konsekvenser, anføres dette i lov bemærkningerne eller i bekendtgørelsesskabelonen.

ØVRIGE EFTERLEVELSESKONSEKVENSER: EN TRINVIS GUIDE

Den følgende guide beskriver trin for trin, hvordan øvrige efterlevelseseffekter opgøres.

TRIN 1: KORTLÆGNING AF ØVRIGE EFTERLEVELSESKONSEKVENSER OG VURDERING AF OMFANG

Vurderingen af øvrige efterlevelseseffekter kan med fordel tage udgangspunkt i en konkret kortlægning af, hvilke nye krav der stilles til erhvervslivet, og hvilke krav der bortfalder.

Dette indebærer en gennemgang af den nye ordlyd i reglerne med henblik på at identificere regulering, som kan påvirke virksomhedernes direkte omkostninger og besparelser samt konsekvenser for virksomhedernes produktion.

Til brug for kortlægningen kan en skabelon downloades på <https://erhvervsstyrelsen.dk/myndigheders-konsekvensvurderinger>.

⁵ <http://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/2013/juni/provenu-og-metode-regnemetoder-i-skatteministeriet>
<http://www.skm.dk/skattetal/analyser-og-rapporter/rapporter/2013/juni/provenu-og-metode-regnemetoder-i-skatteministeriet>

Ved vurderingen af om ny regulering vil medføre øvrige efterlevelseskonsekvenser, tages der udgangspunkt i følgende to delelementer af øvrige efterlevelseskonsekvenser:

1. **Direkte omkostninger og besparelser** som direkte følger af ændrede krav til virksomhedernes produktion, fysiske indretning (indretning eller udformning af bygninger) eller drift. Efterlevelseskonsekvenser består både af den tid, dvs. de lønomkostninger, virksomhederne bruger på at efterleve krav i reguleringen, og de udgifter virksomhederne har i forbindelse med efterlevelsen af kravene, fx køb af services eller fysiske anskaffelser.
2. **Produktionsbegrænsninger/-muligheder** som følger direkte af reguleringen. Disse opgøres som værdien af den mistede (eller øgede) produktion. Øvrige efterlevelseskonsekvenser omfatter dermed også ændrede muligheder for de omfattede virksomheder til at producere deres varer (fysiske varer eller tjenesteydelser), dvs. regulering, der direkte ændrer virksomhedernes mulighed for at udnytte deres eksisterende produktionsapparat.

TRIN 2: INDELING I OMSTILLINGSOMKOSTNINGER OG LØBENDE KONSEKVENSER

Konsekvenserne inddeles derefter i omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser *jf. afsnit 5.1*. Omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser opgøres altid hver for sig.

I visse tilfælde er det muligt på baggrund af reguleringens ordlyd at afgøre, om et krav medfører fx løbende konsekvenser, fordi det indeholder en tilbagevendende aktivitet for en særlig type virksomheder. I andre tilfælde vil de kræve indsigt i en branche eller virksomhedernes konkrete måde at efterleve reglerne på, for at afgøre om der er tale om omstillingsomkostninger eller løbende omkostninger. Fx kan det være svært at vurdere om nye krav kun fører til enkeltstående eller hyppige ændringer i it-systemer hos virksomhederne.

TRIN 3: FASTLÆGGELSE AF POPULATIONER, HYPPIGHED OG EVENTUELT SEGMENTER

Dernæst identificeres virksomhederne som er omfattet af de enkelte krav i kortlægningen. Den gruppe af virksomheder eller brancher, der påvirkes af reguleringen, benævnes populationen.

Populationen for en given regulering vil typisk være antallet af virksomheder, der er direkte berørt af eller skal efterleve de enkelte dele af en lov eller bekendtgørelse. Det kan også være antal ansatte i en given branche, antal hændelser eller antal produkter mv.

Populationen er et udtryk for et gennemsnitligt antal af virksomheder eller hændelser, der berøres årligt. Vedrører nye krav fx alle nye erhvervsbyggerier, vil det være relevant at angive populationen ud fra et gennemsnit for antallet af nye erhvervsbyggerier over en årrække i de seneste år, så der tages højde for eventuelle udsving i enkelte år.

Hypigheden angiver, hvor mange gange om året krav skal opfyldes. I nogle tilfælde vil hypigheden kunne udledes direkte fra lovgivningen, mens det i andre tilfælde vil være et vurderingsspørgsmål. Hypigheden anvendes til at omregne løbende efterlevelseskonsekvenser til *årlige* konsekvenser.

Hvis populationen er opgjort ud fra antal årlige hændelser er hypigheden 1. Er populationen opgjort ud fra, at de samme virksomheder løbende skal afholde en omkostning, kan hypigheden variere og fastlægges ud fra bl.a. investeringens forventede levetid. Hvis der er tale om et krav, som indebærer, at de omfattede virksomheder fx skal indkøbe et filter, som anslås at have en levetid på 5 år, vil hypigheden være $1:5 = 0,2$.

Segmentering er relevant, når der er væsentlig forskel på konsekvenserne på tværs af de omfattede virksomheder som følge af et givent krav.

Segmentering indebærer, at den/de omfattede population(er) inddeles i grupper, efter de kriterier, der vurderes at være af størst betydning for forskelle i ressourceforbruget. Segmenteringen kan fx

foretages efter branche eller virksomhedsstørrelse (fx omsætning eller antal medarbejdere). De relevante kriterier for segmentering afhænger af, hvilke krav der er tale om.

I nogle tilfælde kan det være vanskeligt på forhånd at vurdere, om det er relevant at segmentere, men det kan i forbindelse med kvantificeringen af konsekvenserne på enhedsniveau (trin 4) blive klart, at der er væsentlig forskel på efterlevelsedomkostningerne i de omfattede virksomheder. I disse tilfælde vil det være relevant at segmentere i forbindelse med kvantificeringen af enhedsomkostningerne.

Dataindsamling kan foregå ved anvendelse af forskellige datakilder særligt med henblik på at identificere og fastlægge population og hyppighed:

- Det bør indledningsvist undersøges, om der internt i ministeriet/styrelsen findes data, der kan anvendes til at estimere den eller de relevante population(er).
- Informationerne kan trækkes fra statistisk materiale, fx Danmarks Statistik (statistikbanken mv.).
- Informationerne kan indhentes eksternt, fx fra brancheorganisationer.
- Hvis der ikke umiddelbart eksisterer data på populationen, kan det overvejes at indhente data, fx via surveys eller virksomhedsinterviews. Dette kunne fx være relevant, hvis reguleringen medfører nye muligheder for en given branche, og det ikke er muligt at udlede en population fra hidtidig praksis i branchen.
- Den forventede levetid for forskellige anskaffelser (materialer, udstyr mv.) kan opgøres ved fx at kontakte forhandlere af de pågældende materialer eller virksomheder, som har erfaring med anvendelse af materialerne/udstyret eller lignende materialer og udstyr.
- Hvis det ikke er muligt at fastlægge population og hyppighed på baggrund af ovenstående, kan der laves et kvalificeret skøn.

TRIN 4: OPGØRELSE AF KONSEKVENSER PÅ ENHEDSNIVEAU

Inden de samlede konsekvenser kan opgøres, estimeres konsekvenserne på enhedsniveau, hvilket vil sige for den enkelte virksomhed. Opgørelsen af konsekvenserne baseres på kortlægningen af krav og opgørelsen af de tilhørende populationer og eventuelt segmenter.

Opgørelse af virksomhedernes tidsforbrug

Vurderingen af *tidsforbruget* kan fx foretages på følgende vis:

- Det kan undersøges, om ministeriet allerede har data om efterlevelse af kravene, eller om data kan indhentes internt (fx tidsforbruget forbundet med myndighedernes kontrol).
- Der kan indhentes estimater gennem kontakt med relevante branche – og interesseorganisationer eller virksomheder. Ved interview med virksomheder anbefales det, at minimum 3-5 virksomheder i hvert segment kontaktes for at fastlægge niveauet for en typisk virksomhed (se afsnit 5.4 om normalt effektive virksomheder).
- Tidsforbruget kan skønnes. Forudsætningerne for skønnet bør i så fald fremgå af vurderingen.

Vurderingen af omkostningerne ved *tidsforbruget* bør baseres på en gennemsnitlig timeløn for den personalegruppe, der typisk vil varetage efterlevelsen af kravet. Der kan her tages udgangspunkt i Danmarks Statistiks lønstatistik for den private sektor (se mere herom i afsnit 5.5).

Opgørelse af virksomhedernes omkostninger til anskaffelser

Vurderingen af virksomhedernes omkostninger til eksterne serviceydelser og indkøb/produktion/vedligehold af fysiske ting for at efterleve krav i reguleringen skal i udgangspunkt baseres på

de priser for den enkelte service eller anskaffelse, som observeres på markedet (ekskl. moms i de tilfælde, hvor indkøbet er fradragsberettiget⁶).

Kontakt virksomhederne for at få oplyst priser på anskaffelser, anbefales det at kontakte 3-5 virksomheder for at fastlægge niveauet for omkostningseffektive indkøb *jf. afsnit 5.4*.

TRIN 5: VURDERING AF BUSINESS AS USUAL (BAU)

Som det næste skridt i vurderingen af efterlevelseseffekter skal der foretages en vurdering af den faktiske omkostningsændring i virksomhederne, som reguleringen forventes at medføre.

Såkaldt business as usual er et udtryk for de administrative aktiviteter, som virksomhederne vil gennemføre, eller indkøb som virksomhederne vil foretage, uanset om der stilles krav herom i reguleringen *jf. afsnit 5.2*.

Det kan være vanskeligt at estimere andelen af virksomheder, der vil ophøre med fx at sende medarbejdere på efteruddannelse og dermed har udgifter dertil, hvis kravet for virksomheden fjernes, da det i høj grad afhænger af virksomhedernes fremtidige adfærd. I den forbindelse vil relevante virksomheder og organisationer ofte kunne bidrage med fastlæggelse af et skøn. Et kvalificeret skøn vil give en mere retvisende vurdering af konsekvenser, end hvis der slet ikke tages højde for usikkerheden.

Andelen af virksomheder, der fx vil ændre adfærd og udnytte mulighederne for at reducere deres omkostninger på et område, vil ofte stige over tid. Fastlæggelsen af business as usual bør således ske med udgangspunkt i den forventede ændring efter en årrække, hvor antallet af virksomheder, der forventes at benytte muligheden, antages at være stabiliseret.

Vurderingen af business as usual opgøres som en procentsats og skal ideelt set foretages for det enkelte krav. Til selve beregningen omregnes procentsatsen til et decimaltal. Desuden er det værd at bemærke, at vurderingen ofte kan variere fra segment til segment.

TRIN 6: OPGØRELSE AF DE SAMLEDE ØVRIGE EFTERLEVELSESKONSEKVENSER

Når konsekvenserne af de enkelte krav er beregnet på enhedsniveau opgøres de samlede konsekvenserne på samfundsniveau. Efterlevelseseffekter på samfundsniveau opgøres efter følgende formel:

$$\text{Population} \times \text{Omkostning eller besparelse pr. enhed} \times \text{Hyppighed} \times (1 - (\text{Business as usual})/100) = \text{efterlevelseseffekter}$$

De samlede efterlevelseseffekter opgøres således ved at gange de gennemsnitlige omkostningsparametre i én enhed med den samlede population af omfattede virksomheder/antal hændelser under hensyntagen til hyppighed og business as usual.

Som tidligere anført opgøres omstillingsomkostninger og løbende konsekvenser altid særskilt.

Nedenfor fremgår et eksempel på en samlet vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved regulering af lastbiler. Eksemplet tager udgangspunkt i en fiktiv situation, hvor der indføres skærpede krav i relation til kørsel med lastbiler.

⁶ Se 'Frdrag for virksomhedens udgifter' på SKAT's hjemmeside for et overblik over, hvilke udgifter der er fradragsberettigede.

EKSEMPEL PÅ UDFYLDT BEKENDTGØRELSES-SKABELON

Eksemplet tager udgangspunkt i en fiktiv situation, hvor der indføres følgende krav:

- Alle nuværende aktive lastbilchauffører skal på et 'Kør sikkert'-kursus. Fremadrettet vil kurset blive en del af køreprøven for store kørekort.
- Alle eksisterende lastbiler skal have monteret ekstra sikkerhedsudstyr. Udstyret vil være monteret i nye lastbiler som standard.
- Kortere tid mellem syn af lastbilerne.
- Der fastlægges en højere hastighedsgrænse på motorveje for lastbiler med opdateret sikkerhedsudstyr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De nye regler vil både medføre positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for transporterhvervet.

Øvrige efterlevelseskonsekvenser

Direkte udgifter: Det vil koste ca. 130 mio. kr. i omstillingsomkostninger at sende alle chaufførerne på et 'Kør sikkert' kursus. I løbende omkostninger vil det koste ca. 20 mio. kr. at installere sikkerhedsudstyr på alle lastbiler, samt ca. 20 mio. kr. at sende lastbilerne til et hyppigere syn to gange årligt frem for én.

Omkostningerne er beregnet ud fra følgende:

- Der er ca. 40.000 lastbiler registreret i de danske vognmandsvirksomheder og ca. 40.000 lastbilchauffører ansat.
- Et 'Kør sikkert'-kursus koster i gennemsnit 2.000 kr. ex. moms. Kurset tager 4 timer, dvs. at arbejdsgiveren vil have lønomkostninger for 4 timer til en timeløn på 297 kr. (kilde: Danmarks Statistisk).
- Sikkerhedsudstyret til lastbiler koster i gennemsnit 3.500 kr., inkl. montering (ex moms). På baggrund af dialog med brancheorganisationer vurderes ca. 40 % allerede at have sikkerhedsudstyr, der lever op til de nye krav.
- Et almindeligt syn koster 500 kr. ex moms og tager 1 time. Chaufførens samlede tidsforbrug på synet vurderes at være 1,5 time inkl. transport til og fra synsværkstedet.
- Et grundigere syn af lastbiler, der er ældre end 7 år koster 750 kr. ex moms og tager 1,5 time. Dette segment vurderes at udgøre ca. 5000 af den samlede population af lastbiler. Chaufførernes samlede tidsforbrug på synet vurderes at være 2 timer inkl. transport til og fra synsværkstedet.

Styrkede produktionsmuligheder: Når lastbilerne får mulighed for at køre hurtigere på motorvejen, kan de bedre udnytte deres produktionsapparat (vognparken af lastbiler). De anslås at kunne spare ca. 260 mio. kr. i lønomkostninger samt ca. 100 mio. kr. i kapitalomkostningerne. Samlet giver de øgede produktionsmuligheder, at der er øvrige efterlevelsesbesparelser for ca. 360 mio. kr. årligt.

Beregningerne bygger på en antagelse om, at hastighedsgrænsen for lastbiler med opdateret sikkerhedsudstyr hæves ved den ny regulering fra 80 til 90 km/t., svarende til en hastighedsstigning på 12,5 pct. Det vurderes dog, at lastbilerne i realiteten kun gennemsnitligt vil kunne udnytte den øgede hastighedsgrænse med 25 pct. Det svarer til, at lastbilerne i gennemsnit kan spare ca. 3 pct. af deres kørselstid på motorvejen. Dermed nedbringes lastbilejernes omkostninger pr. leveret enhed.

Med den nedkortede kørselstid kan lastbilejerne bedre udnytte produktionsapparatet, som følge af både færre løn- og kapitalomkostninger. Ifølge Transportøkonomiske Enhedspriser har en lastbil i gennemsnit 2.000 driftstimer om året, hvoraf 37 pct. af tiden i gennemsnit bruges på motorvejen, svarende til 740 timer om året. En 3 pct. nedkortet kørselstid på motorvejene betyder, at hver lastbil kan spare ca. 1 pct. af deres samlede køretid, svarende til ca. 22 timer om året. Med gennemsnitlige lønomkostninger på 295 kr. pr. time, vil lastbilejerne opleve, at der i gennemsnit frigøres lønomkostninger for $295 \text{ kr./time} \cdot 22 \text{ timer/år} = 6.490 \text{ kr. om året}$.

Værdien af lastbilparken vurderes til 65 mia. kr. svarende til 1,6 mio. kr. pr. lastbil. Ifølge Transportøkonomiske Enhedspriser er den gennemsnitlige levetid for en lastbil på 7 år. Over denne periode afskrives lastbilens værdi, det vil sige, at den årlige gennemsnitlige omkostning forbundet med den samlede lastbilpark er $1/7 \cdot 65 \text{ mia. kr.} \text{ lig } 9,3 \text{ mia. kr.}$ Med en nedsat køretid for lastbilerne på ca. 1 pct. vurderes det, at lastbilejerne tilsvarende årligt kan frigøre, hvad der svarer til ca. 1 pct. af kapitalapparatet (lastbilparken), svarende til ca. 103 mio. kr.

Adfærdsændringer: Lastbiltransporterhvervet vil opleve en forbedret konkurrenceevne som følge af, at lastbilerne nu kan komme hurtigere frem på motorvejene og dermed levere varerne hurtigere til kunderne.

Konsekvenser på samfundsniveau: Den øgede konkurrenceevne i lastbiltransporterhvervet vil have en afsmittende effekt på produktionen i resten af økonomien. Dels vil det medføre lavere leveringspriser til gavn for kundeerhverv og forbrugere, dels vil den frigivne arbejdskraft kunne anvendes til andre produktive formål, enten i transporterhvervet selv eller i andre brancher. Samlet set skønnes at strukturelt BNP forøges med ca. 0,4 mia. kr.

Tabel: Kvantificeringsskema for erhvervsøkonomiske konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Øvrige efterlevelseskonsekvenser: Løbende omkostninger på 360 mio.kr.	Øvrige efterlevelseskonsekvenser: Omstillingsomkostninger: 130 mio. kr. og løbende omkostninger: 40 mio. kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

BILAG A. SKABELON FOR BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAG⁷

BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAGET

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR ERHVERVSLIVET MV.

[Her indsættes dels korte beskrivelser af baggrunden for de kvantitative konsekvensopgørelser, dels de kvalitative konsekvensbeskrivelser. Udelades beskrivelse af enkelte konsekvenser, svarer det til en vurdering af, at der ingen væsentlige konsekvenser er. I tilfælde af at det ikke vurderes muligt at kvantificere konsekvenserne, skal dette fremgå eksplicit. Nedenstående konsekvenser skal adresseres:

Direkte konsekvenser

- *Berørte virksomheder: Antal og branchetilknytning*
- *Skatter, afgifter mv.*
- *Administrative konsekvenser (hvv. omstilling og løbende)*
- *Øvrige efterlevelseskonsekvenser^{*)}*
- *Adfærdsvirkninger*

^{*)} Øvrige efterlevelseskonsekvenser bedes opdelt på hhv. omstillings- og løbende udgifter samt be- grænsninger/-muligheder for udnyttelse af produktionsapparatet, *jf. afsnit 2.3.*

Konsekvenser på samfundsniveau

- *Konsekvenser for væksten (BNP-effekter)*
- *Afledte konsekvenser]*

SAMMENFATTENDE SKEMA

[I de to fremhævede rækker i skemaet herunder indsættes de beregnede erhvervsøkonomiske kon- sekvenser, evt. med kort forklarende tekst og angivelse af usikkerhed ved beregningerne samt op- summering af væsentlige kvalitative vurderinger. Såfremt det er relevant, skal der skelnes mellem løbende omkostninger og omstillingsomkostninger.]

	Positive konsekvenser/mindre- udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merud- gifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konse- kvenser for stat, kommuner og regi- oner		
Administrative kon- sekvenser for stat, kommuner og regi- oner		
→ Økonomiske konse- kvenser for er- hvervslivet	[Her kan indsættes de centrale resultater for vurdering af de posi- tive erhvervsøkonomi- ske konsekvenser (dog	[Her kan indsættes de centrale resultater for vurdering af de nega- tive erhvervsøkonomi- ske konsekvenser (dog

⁷ Den eksisterende skabelon for bemærkninger til lovforslag skal således fortsat følges, jf. Vejledning om lovkvalitet.

	anføres de administrative konsekvenser nedenunder)]	anføres de administrative konsekvenser nedenunder)]
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	[Her kan indsættes de centrale resultater for vurdering af de positive administrative konsekvenser for erhvervslivet]	[Her kan indsættes de centrale resultater for vurdering af de negative administrative konsekvenser for erhvervslivet]
Miljømæssige konsekvenser		
Administrative konsekvenser for borgerne		
Forholdet til EU-retten		

BILAG B. SKABELON FOR VURDERING AF ERHVERVS- ØKONOMISKE KONSEKVENSER I BEKENDTGØRELSER⁸

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER FOR ERHVERVSLIVET MV.

[Her indsættes dels korte beskrivelser af baggrunden for de kvantitative konsekvensopgørelser, dels de kvalitative konsekvensbeskrivelser. Udelades beskrivelse af enkelte konsekvenser, svarer det til en vurdering af, at der ingen væsentlige konsekvenser er. I tilfælde af at det ikke vurderes muligt at kvantificere konsekvenserne, skal dette fremgå eksplicit. For bekendtgørelser, der udmønter rammelovgivning mv., opgøres kun de effekter, der ligger ud over, hvad der var forudsat i rammelovgivningen mv. Ved en eventuel 'overopfyldelse' af EU-retlige minimumsforpligtelser bør de erhvervsøkonomiske konsekvenser heraf i fornødent omfang også beskrives. Nedenstående konsekvenser kan adresseres i forbindelse med vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser:

Direkte konsekvenser

- *Berørte virksomheder: Antal og branchetilknytning*
- *Skatter, afgifter mv.*
- *Administrative konsekvenser (hhv. omstilling og løbende)*
- *Øvrige efterlevelseskonsekvenser^{*)}*
- *Adfærdsvirkninger*

^{*)} Øvrige efterlevelseskonsekvenser bedes opdelt på hhv. omstillings- og løbende udgifter samt begrænsninger/-muligheder for udnyttelse af produktionsapparatet, *jf. afsnit 2.3.*

Konsekvenser på samfundsniveau

- *Konsekvenser for væksten (BNP-effekter)*
- *Afledte konsekvenser]*

TABEL C.1.: KVANTIFICERINGSSKEMA FOR ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSER

[I skemaet indsættes de enkelte beregnede erhvervsøkonomiske konsekvenser, evt. med kort forklarende tekst og angivelse af usikkerhed ved beregningerne samt opsummering af væsentlige kvalitative vurderinger. Konsekvensvurderingsskemaet vedlægges høringsmaterialet ved den offentlige høring, når de erhvervsøkonomiske konsekvenser overstiger de tidligere anførte krav, *jf. tabel 1 i vejledningen.* Såfremt det er relevant, skal der skelnes mellem løbende omkostninger og omstillingsomkostninger.]

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Skatter, afgifter mv.: Øvrig efterlevelse: -Løbende besparelser og produktionsmuligheder:	Skatter, afgifter mv.: Øvrig efterlevelse: -Omstillingsomkostninger: -Løbende omkostninger og produktionsbegrænsninger:
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Løbende lettelser:	Omstillingsomkostninger: Løbende byrder:

⁸ Elektronisk format af bilag C til udfyldelse kan findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside: <http://www.erst.dk/konsekvensvurderinger>

BILAG C. TILLÆG TIL VIRKSOMHEDSAFGRÆNSNING

Kravet om udarbejdelse erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger gælder for alle *private danske virksomheder, som producerer og/eller leverer varer og/eller tjenesteydelser på markedsmæssige vilkår med det formål at generere profit til ejerkredsen* samt for følgende 17 statslige/offentlige aktieselskaber, ti selvstændige offentlige virksomheder og tre interessentselskaber med statslig ejerandel samt disses datterselskaber (oversigten er gældende pr. 27 januar 2021⁹):

STATSLIGE/OFFENTLIGE AKTIESELSKABER

1. Bornholmstrafikken Holding A/S
2. Danmarks Genopretningsfond A/S
3. Dansk Jagtforsikring A/S
4. Danske Spil A/S
5. Det Danske Klasselotteri A/S
6. Eksport Kredit Finansiering A/S
7. Evida Holding A/S
8. Statens og Kommunernes Indkøbsservice A/S
9. Statens Ejendomssalg A/S
10. Sund & Bælt Holding A/S
11. TV2|DANMARK A/S
12. Ørsted A/S

ØVRIGE AKTIESELSKABER MED STATSLIG EJERANDEL

13. Kalaallit Airports International A/S
14. Københavns Lufthavne A/S
15. NORDUnet A/S
16. PostNord AB
17. SAS AB

INTERESSENTSELSKABER MED STATSLIG EJERANDEL

18. Grand Départ Copenhagen Denmark 2022 I/S
19. Metroselskabet I/S
20. Udviklingsselskabet By & Havn I/S

SELVSTÆNDIGE OFFENTLIGE VIRKSOMHEDER MV.

21. DanPilot
22. DSB
23. EKF Danmarks Eksportkredit
24. Energinet
25. Finansiell Stabilitet
26. Fjordforbindelsen Frederikssund
27. Investeringsfonden for udviklingslande
28. Naviair
29. Nordsøenheden

⁹ Der kan findes en opdateret oversigt over statens selskaber på fm.dk

30. Vækstfonden

VEJLEDNING OM ERHVERVSØKONOMISKE KONSEKVENSVURDERINGER

Publikationen kan hentes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside:
<http://www.erst.dk/konsekvensvurderinger>

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 33 92 33 50
em@em.dk
www.em.dk

Erhvervsministeriet

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Telefon 33 92 33 50

em@em.dk